

KONFERENCE

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR LÆSNING

LÆSNING LIGE NU!

Læsning i den danske grundskole i lyset af PISA 2018-undersøgelsen

At kunne læse er en helt grundlæggende og nødvendig kompetence for, at man har handle- og deltagelsesmuligheder som privatperson, som lærende, som arbejdstager og som borger i et moderne demokratisk samfund. At sikre at alle elever opnår de nødvendige læsekompetencer, er derfor også en af de vigtigste opgaver for den danske grundskole. Blandt andet af denne grund har læsning og danske elevers læsefærdigheder stor bevågenhed fra politikere, meningsdannere og den brede offentlighed. Læsning er i dag på mange måder blevet en indikator for kvaliteten af den danske grundskole. Det ses især tydeligt i kølvandet på offentliggørelsen af forskellige læseundersøgelser. Men hvordan ser læsesituationen egentlig ud i den danske grundskole lige nu? Det sætter vi fokus på i denne konference, hvor vi med afsæt i den nyligt offentliggjorte PISA-undersøgelse stiller skarpt på forskellige aspekter af læseundervisning og elevernes læsning i den danske grundskole.

Konferencen indledes med et oplæg der præsenterer læsedelen af PISA 2018-undersøgelsen. Herefter følger en række korte, pointerede oplæg om forskellige aspekter af læsning og læseundervisning i Danmark som kommentarer til og reaktioner på PISA-undersøgelsen. Oplæggene veksler undervejs med plenumdiskussioner for at åbne for dialog mellem oplægsholdere og publikum.

PROGRAM

Campus Carlsberg, København

Kl. 9.30: Registrering med kaffe og croissant

Kl. 10.00: Velkomst

Lene Storgaard Brok, leder, National Center for Læsning

10.00 – 11.00: PISA-undersøgelsen i læsning 2018

Jesper Bremholm, seniorforsker, Nationalt Videncenter for Læsning
Læsning er hovedområde i PISA 2018, og dermed har der været særligt fokus på læsning i denne runde af den internationale undersøgelse af 15-åriges kompetencer inden for en række udvalgte faglige områder. Oplægget præsenterer læsedelen af PISA 2018, og præsentationen vil bl.a. berøre og diskutere læsetestens design og indhold, de 7 kompetenceniveauer for læsning, læsebegrebet i PISA og Fælles Mål samt nedslag i de danske PISA-resultater både fra læsetesten og spørgeskemaundersøgelsen. Jesper Bremholm har sammen med Jeppe Bundsgaard stået for udarbejdelsen af kapitlerne om læsning i den danske PISA 2018-rapport.

DATO

27. januar 2020

Kl. 9:30-16:00

STED

Campus Carlsberg

Humletorvet 3

1799 København V

Auditorium K1.02

ARRANGØR

Nationalt Videncenter for

Læsning

TILMELDING

Tilmeldingsfrist er den 17. januar 2020 klokken 10.00, hvorefter tilmeldingen er bindende.

PRIS

Deltagergebyr 400 kr., ekskl. moms

11.00 – 11.30: Kritisk læsning på skærm

Jeppe Bundsgaard, professor, DPU, Aarhus Universitet

Tekster skrives på baggrund af opfattelser af, hvordan virkeligheden ser ud, hvad der er godt og skidt og uønsket og eftertragtellesværdigt. Disse opfattelser kan komme til udtryk eksplicit, men kan også være nærmest usynlige. I vores epokes medievirkelighed er det afgørende, at vi er i stand til at identificere tekstens opfattelser og intentioner - altså til at analysere tekster kommunikationskritisk og undersøge deres ophavs forudsætninger, interesser og mål. I PISA er der også fokus på at teste disse mere avancerede aspekter af læsekompetencer - og det viser sig, at kun de få allerdygtigste er i stand til denne type læsning.

11.30 – 12.00: Plenumdiskussion

12.00 – 12.45: Frokost

12.45 – 13.15: De læseudfordrede elever

Nina Berg Gøttsche, lektor, VIA University College

Selvom de danske elever generelt klarer sig godt i PISA, er der stadig en betragtelig gruppe af meget svage læsere, der har et kompetenceniveau under 2. Oplægget vil med afsæt i PISA-testens 7 kompetenceniveauer give en beskrivelse af, hvad der kendetegner gruppen af svage læsere og de udfordringer, de har med læsning. Desuden vil oplægget give bud på mulige didaktiske indsatser.

13.15 – 13.45: De flersprogede elever - mellem negativ kategorisering og positiv literacyidentitet

Lone Wulff, lektor, Københavns Professionshøjskole

Ifølge PISA 2018 scorer flersprogede elever fortsat lavere på læsning end deres etsprogede kammerater. Dermed kategoriseres elevgruppen igen negativt som en gruppe, der 'ikke kan nok' og 'mangler noget'. Oplægget drøfter med afsæt i forskningsprojektet Tegn på sprog (2008-2018) en anden tilgang til elevgruppen og literacy. Her er der fokus på at tilbyde eleverne positive literacyidentiteter, samtidig med at deres behov for andetsprogstilignelse imødekommes.

13.45 – 14.15: Plenumdiskussion

14.15 – 14.30: Kaffepause

14.30 – 15.00: Faglig læsning – tekstbaseret læring i fag

Peter Heller Lützen, seniorkonsulent, Nationalt Videncenter for Læsning

Fag bruger tekster på forskellige måder, og PISA-undersøgelsen giver os viden om, hvad eleverne er gode og mindre gode til. Oplægget giver os indblik, hvilke teksttyper og tekstpraksisser, elever og studerende forventes at kunne indgå i, når de har forladt grundskolen. Det præsenterer desuden eksempler på fagenes forskellige tekster, og hvordan man didaktisk kan arbejde med dem.

15.00 – 15.30: Danske skoleelevers læsevaner og læseglæde

Henriette Romme Lund, ph.d.-stipendiat, DPU, Aarhus Universitet og Københavns Professionshøjskole

Danske unge har ondt i læseglæden. I PISA undersøgelsen mener kun en lille andel, at læsning er en af deres foretrukne fritidsinteresser, og de færreste kan lide at tale om bøger med andre. Men hvad er årsagerne til, at det ser sådan ud? Er der grund til bekymring? Oplægget søger at give nogle svar ved at granske fund fra tidligere undersøgelser af børn og unges læsevaner. Endvidere diskuteres det, hvad skolen kan gøre for at fremelske og fastholde børn og unges læselyst.

15.30 – 15.55: Plenumdiskussion

15.55 – 16.00: Tak for i dag